

1. Istota i znaczenie handlu zagranicznego

- a. **Handel zagraniczny** – odpłatna wymiana towarów i usług między krajami.
- b. **Podstawowe mechanizmy:**
 - **Import** – sprowadzanie towarów z zagranicy w celu zaspokojenia potrzeb ludności i gospodarki.
 - **Eksport** – sprzedaż rodzimych produktów za granicę.
- c. **Przyczyny prowadzenia handlu:** brak samowystarczalności państw w zakresie produkcji wszystkich niezbędnych dóbr.
- d. **Rola w gospodarce:**
 - zwiększenie różnorodności towarów na rynku krajowym;
 - źródło dochodów państwa;
 - główny napęd rozwoju gospodarczego.

2. Struktura towarowa polskiego handlu

- a. **Główne towary importowane:**
 - motoryzacja: samochody, części i akcesoria samochodowe;
 - technologia: urządzenia elektroniczne, sprzęt RTV i AGD;
 - surowce i chemia: ropa naftowa, gaz ziemny, tworzywa sztuczne, leki, kosmetyki;
 - artykuły konsumpcyjne: odzież, obuwie, artykuły spożywcze oraz metale.
- b. **Główne towary eksportowane:**
 - części i akcesoria samochodowe, samochody osobowe, autobusy;
 - sprzęt RTV (np. telewizory) i AGD (np. pralki);
 - wyposażenie wnętrz: meble, okna, drzwi;
 - transport specjalistyczny: tramwaje, łodzie motorowe i jachty;
 - **żywność wysokiej jakości** – dynamicznie rosnący sektor eksportu.

3. Główni partnerzy handlowi Polski (dane za 2021 r.)

- a. **Import (skąd sprowadzamy):**
 1. **Niemcy (20,9%)** – najważniejszy partner.
 2. **Chiny (14,8%)** – głównie elektronika, zabawki, ubrania.
 3. Rosja (5,9%) – spadek obrotów po 2022 r. z powodu sankcji gospodarczych.
 4. Włochy (5,0%).
 5. Holandia (4,1%).
- b. **Eksport (dokąd sprzedajemy):**
 0. **Niemcy (28,8%)** – dominujący odbiorca polskich towarów.
 1. Czechy (5,9%).
 2. Francja (5,7%).
 3. Wielka Brytania (5,0%).
 4. Włochy (4,6%).

4. Saldo bilansu handlu zagranicznego

- a. **Definicja:** różnica między wartością eksportu a wartością importu w danym okresie.
- b. **Ewolucja salda w Polsce:**
 - **Lata 90. XX w. – 2014 r.:** saldo ujemne (przewaga importu, odpływ pieniędzy z kraju).
 - **Rok 2015:** pierwszy dodatni bilans handlowy od początku transformacji.
 - **Tendencja (2010–2021):** stały wzrost wartości zarówno eksportu, jak i importu, przy utrzymywaniu się dodatniego salda w ostatnich latach (wskaźnik rozwoju gospodarczego).

5. Sukcesy polskich przedsiębiorstw na rynkach światowych

- a. **Wzrost znaczenia polskich marek:** wysoka jakość i konkurencyjne ceny jako klucz do sukcesu.
- b. **Przykłady liderów eksportu:**
 - **PESA Bydgoszcz:** produkcja pociągów i tramwajów obsługujących trasy m.in. we Włoszech i Niemczech.

- **CD Projekt:** światowy sukces serii gier „Wiedźmin” (ponad 50 mln sprzedanych sztuk do końca 2020 r.).
 - **Mlekpól:** eksport ok. 30% wyrobów mleczarskich do UE, USA, Chin i Afryki.
 - **Nowy Styl:** 3. miejsce w Polsce w produkcji mebli biurowych, obecność w ponad 100 krajach.
- c. **Specyfika handlu z Chinami:** polski eksport obejmuje m.in. miedź, drewno oraz mleko.